

sætninger aldrig ere komne til Udbrud. Ligeledes udtales det i Leipziger beretningen, at de af Arbejderne valgte Bisiddere, der i øvrigt alle tilhørte det socialdemokratiske Parti, hidtil stedse havde vist sig beredvillige til at hjælpe med til de falske Retsafgørelsens Gennemførelse. Særlig Vægt har det paa dette Punkt, at Forbundet af tykke Arbejdsretter i en Skrivelse af 20de April 1894 har udtalt, at samtlige Arbejdsretter varmt have ydet deres Anerkendelse til Bisiddernes gode Vilje og Retfærdighedsfæns, og at Arbejdsgivernes og Arbejdernes Samarbejde har stillet sig langt bedre, end man i Begyndelsen turde haabe.

Antallet paa de rejste Sager var ved alle de nævnte Retter betydeligt. I München udgjorde Tallet i 1892 og 93 henholdsvis 1611 og 1382; i Dresden i de samme Aar 1884 og 1883; i Hamborg i 1893 og 1894 2593 og 2459; i Leipzig i samme Aar 2761 og 2505, i Berlin endelig 13,900 og 12,458. De her angivne Tals Forhold i de tvende paa hinanden følgende Aar stemme med en Udtalelse fra Dresden, gaaende ud paa, at der ved de fleste Arbejdsretter lader sig iagttage en Aftagen i Arbejdsagernes Tal. Beretningen søger at forklare dette Fænomen ved Indførelsen af tidsvarende Fabrikordninger, der er fremmet ved den tykke Næringslovgivning. Fra Leipzig gøres opmærksom paa, at ogsaa det større Rendskab til bestaaende Ret, som netop gennem Arbejdsretterne efterhaanden breder sig i Arbejdsretter, bidrager til en Formindskelse i Sagernes Tal. En Modsetning til den her fremdragne Betragtning i Arbejdsagernes Antal danner Breslau, hvor Tallet paa inkammerede Sager fra 1893 til 94 steg fra 893 til 1205. I den nævnte By traadte Arbejdsretten først ud i Livet den 1ste April 1892, saa at muligvis særlige Forhold her gøre sig gældende, der kunne forklare denne Afvigelse.

Antallet af de af Arbejderne rejste Arbejdsager oversteg langt Arbejdsagernes Kontingent. I Dresden t. Eks. kom i Aarene 1892 og 1893 gennemsnitlig 1727 Klager fra Arbejderne, 123 fra Arbejdsagiverne; Leipzig udviser i 1893 og 94 som Gennemsnitstal 2483 imod 150; i Berlin endelig vare af de i de to sidstnævnte Aar rejste Sager kun mellem 2 og 3 pCt. rejste af Arbejdsagiverne. Fra Leipzig gives indgaaende Oplysninger om de Kontingenter, som de enkelte Erhverv levere til Arbejdsretssagerne. Særlig er det her isærligt, at Fabrikbisidderne (1894) kun have halvt saa mange Sager som Haandværkerne, skønt disse sidste kun beskæftige et ringere Antal Arbejdere. Dette forklares ved, at Kontraktforholdet vedrørende Lønnens Højde, Opstgelsesfristerne og Oppløsesgrundene er klarere og skarpere bestemt i de store end i de smaa Bedrifter, et Faktum, som delvis forklares ved, at en Arbejdsordning, der fastslaar de vigtigere Punkter i Kontraktforholdet mellem Arbejdsagivere og Arbejdere, kun er obligatorisk i Tyskland for Fabrikker med o. 20 Arbejdere. Det store Flertal blandt de af Arbejderne rejste Sager angif Pengge. Saaledes lode ikke færre end 86 pCt. af de af Arbejderne i Dresden i 1893 indgivne Klager paa Betaling af Løn eller Erstatning for Kontraktbrud, medens kun mellem $\frac{1}{2}$ og 1 pCt. gif ud paa at frembringe en Fortsættelse af Arbejdsforholdet. Vender man sig derimod til de af Arbejdsagiverne anlagte Sager, frembyder der sig et helt andet Billede; o. $\frac{3}{4}$ af disse ere rettede paa at gennemføre Fortsættelsen af et Arbejdsforhold, Fuldbetaling af et paataget Arbejdsarbejde eller Paabegyndelsen af et endnu ikke tiltraadt Arbejde. Gennemgaaende angif Pengesøgmaalene kun smaa Beløb; i Leipzig oversteg de i 1894 saaledes kun i 53 Tilfælde de 100 M., der efter Loven af 29de Juli 1890 ere Betingelse for Appel.

Beretningerne lyde temmelig overensstemmende deri, at Antallet paa de Sager, der bilægges uden at det kommer til nogen egentlig Retsafgørelse, er betydeligt. Af 2794 Sager, som i 1893—94 fandt deres Afslutning i Breslau, bleve 738 afgjorte uden Paatendelse, 579 bleve forligede og 1030 førte til egentlig Domsaffigelse. I Dresden bilagdes i 1893 154 Sager ved Parternes Overenskomst uden for Retten, 278 Klager bleve tagne tilbage og 880 afgjorte ved Forlig, medens kun 335 førte til Realitetsdomme. I Leipzig stille Forholdene sig endnu gunstigere. Af 8045 Klager, som rejstes for Arbejdsretterne i Aarene 1892—94, bleve over $\frac{3}{4}$ fredelig bilagte enten ved egentligt Forlig, eller i hvert Fald inden Klagen var ført til Protokols. Størstedelen af alle disse Sager ere afgjorte 1ste eller 2den Dag efter at Klagen er indgivet. Kun i c. 600 af de omtalte c. 8000 Sager er det kommet til egentlig Domsaffigelse, og kun for saa vidt have Parterne haft Befølgninger af de førte Sager. Der udtales den Anskuelse, at saa vel det store Procenttal forligede Sager, som den hurtige Retsafgørelse, for en væsentlig Del skyldes den Omstændighed, at Sagførere ere udelukkede fra Retten ved Lovens Bud, idet Dommeren, ved at saa Sagen fremstillet af Parterne selv, hurtigt bliver i